
Historia Polskiego Towarzystwa Wzrostu Kryształów

Keshra Sangwal

Katedra Fizyki Stosowanej Politechniki Lubelskiej, Lublin

Streszczenie. Przedstawiono krótko i chronologicznie historię założenia i funkcjonowania Polskiego Towarzystwa Wzrostu kryształów (w skrócie PTWK) z przyjętą angielską nazwą Polish Society for Crystal Growth (PSCG). Podano zarys aktywności PTWK w organizowaniu głównych konferencji związanych ze wzrostem i charakteryzacją kryształów oraz składy zarządu, komisji rewizyjnej i kapituły ds. nagród podczas kolejnych kadencji towarzystwa.

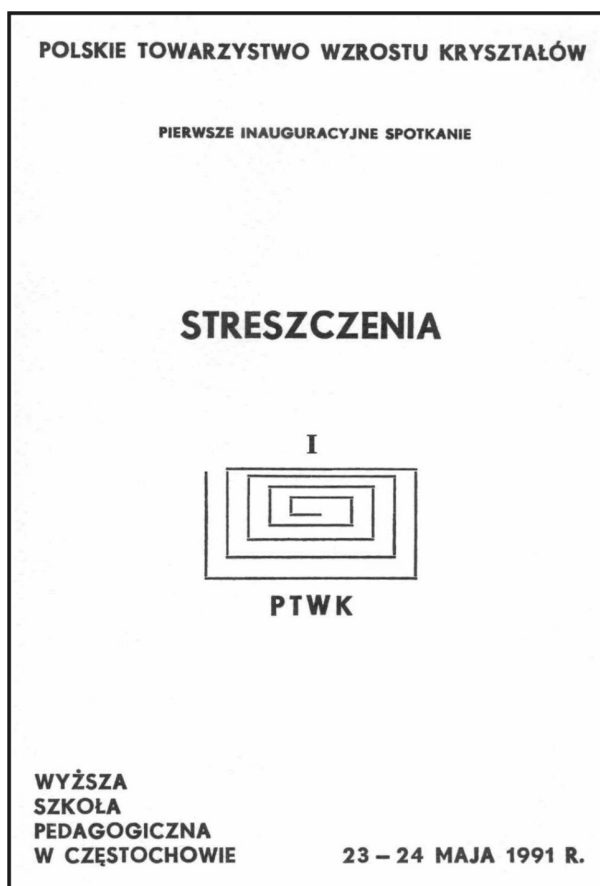

Międzynarodowy ruch związany ze wzrostem kryształów ma długą historię, jednakże ruch ten nabrał przyspieszenia od kiedy w 1966 roku powstała Międzynarodowa Organizacja Wzrostu Kryształów (International Organization for Crystal Growth; IOCG) i wraz z jej powstaniem został uruchomiony cykl Międzynarodowych Konferencji Wzrostu Kryształów (International Conference on Crystal Growth; ICCG) organizowanych w różnych krajach przez towarzystwa wzrostu kryształów tych krajów. Z powodu ustroju politycznego i podporządkowania nauki o wroście kryształów Komitetowi Krystalografii Akademii Nauk środowisko zajmujące się otrzymywaniem kryształów w Polsce długo nie miało możliwości skupiania się w formie towarzystwa współpracującego z IOCG - mimo jej silnego poparcia i zachęty. Autor starał się w tym artykule przedstawić krótko i chronologicznie historię założenia i funkcjonowania Polskiego Towarzystwa Wzrostu kryształów (w skrócie PTWK) z przyjętą angielską nazwą: Polish Society for Crystal Growth (PSCG). Podano zarys aktywności PTWK w organizowaniu głównych konferencji związanych ze wzrostem i charakteryzacją kryształów oraz składy zarządu, komisji rewizyjnej i kapituły ds. nagród podczas kolejnych kadencji towarzystwa. Szczegółową informację o aktywności PTWK w trakcie trwania danej kadencji Zarządu Głównego można znaleźć w protokołach z walnych zebrań, znajdujących się w archiwach towarzystwa.

Po transformacji systemu politycznego w Polsce w 1989 roku, podczas pobytu w Hiszpanii autorowi te-

go artykułu przyszła na myśl idea zorganizowania towarzystwa wzrostu kryształów w naszym kraju. Koncepcja założenia towarzystwa w Polsce powstała na podstawie obserwacji towarzystw wzrostu kryształów funkcjonujących w Hiszpanii i Włoszech z niedużą liczbą członków, organizujących spotkania wzrostu kryształów na forach krajowych. W roku 1990 w związku z koordynacją w pisaniu podręcznika dotyczącego wzrostu kryształów w języku polskim pod redakcją autora tego artykułu (KS) przy współpracy Mariana A. Hermana (Instytut Fizyki PAN, Warszawa), Anny Pajączkowskiej (Instytut Fizyki PAN, Warszawa) i Antoniego Modrzejewskiego (Instytut Energii Atomowej, Świerk) koncepcja założenia takiego towarzystwa przybrała wyraźną formę. W realizacji tej inicjatywy autora artykułu (KS) od początku aktywnie uczestniczyła Anna Pajączkowska a następnie m.in. Julian Auleytner (Instytut Fizyki PAN), Stanisław Hodorowicz (Uniwersytet Jagielloński) i Marian A. Herman (Instytut Fizyki PAN).

Polskie Towarzystwo Wzrostu Kryształów zostało powołane do życia 23 maja 1991 roku w Częstochowie podczas Walnego Zebrania uczestników Pierwszej Polskiej Konferencji Wzrostu Kryształów (First Polish Conference on Crystal Growth; PCCG-1). Walne Zebranie było częścią wyżej wymienionej konferencji, zorganizowanej w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Częstochowie w dniach 23–24 maja 1991 roku pod roboczą nazwą „Pierwsze Inauguracyjne Spotkanie Polskiego Towarzystwa Wzrostu Kryształów”. PCCG-1 została zorganizowana przez Keshrę Sangwala, wtedy

Ryc. 1. Okładka książki abstraktów pierwszej inauguracyjnej konferencji wzrostu kryształów

profesora WSP w Częstochowie, a językiem konferencji był język polski. Rycina 1 pokazuje okładkę książki abstraktów tej konferencji.

Jednym z najbardziej znaczących wydarzeń PCCG-1 było nazwanie wykładu inauguracyjnego „Wykładem im. Czochralskiego (w skrócie: Wykład Czochralskiego)” w celu upamiętnienia wkładu Jana Czochralskiego (profesora Politechniki Warszawskiej w latach 1929–1945) w dziedzinę wzrostu kryształów. W rzeczywistości ten symboliczny gest miał na celu przypomnienie młodej generacji Polaków, że prof. Jan Czochralski był z pochodzenia i poczucia narodowego Polakiem, wbrew nieprawdziwym danym w literaturze naukowej i skazaniu Go na niesławę przez polski rząd za rzekomą kolaborację w czasie okupacji hitlerowskiej. Wykład Czochralskiego, obecnie znany pod angielską nazwą Czochralski Lecture, został wygłoszony przez prof. Juliana Auleytnera, czołowego autorytet w kraju w dziedzinie charakterystyki kryształów techniką dyfrakcji rentgenowskiej. Krótki życiorys i zarys naukowych dokonań prof. Czochralskiego przedstawił dr Paweł E. Tomaszewski (Instytut Niskich Temperatur i Badań Strukturalnych, Wrocław).

Jeśli chodzi zarówno o liczbę uczestników jak i zaprezentowanych prac naukowych, PCCG-1 była konferencją stosunkowo małą. Ogółem wzięło w niej udział 29 uczestników, wygłoszono 5 wykładów (łącznie z dwoma wymienionymi powyżej) oraz 19 komunikatów.

Pierwsze Walne Zebranie zatwierdziło zarys Statutu Polskiego Towarzystwa Wzrostu Kryształów (PTWK), mającego swoją siedzibę przy Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie. Walne Zebranie zaaprobało dwuletnią kadencję zarządu głównego i wybrało grono zarządu głównego i komisji rewizyjnej. Wyniki wyborów na kadencję 1991–1993 podano niżej.

Zarząd Główny:

- › Anna Pajączkowska (IF PAN, Warszawa), Prezes;
- › Stanisław Hodorowicz (UJ, Kraków), Prezes-elekt;
- › Waldemar Giersz, Sekretarz;
- › Keshra Sangwal, Sekretarz-elekt;
- › Ryszard Kubiak, Skarbnik.

Komisja Rewizyjna:

- › Stanisław Bednarski (Instytut Energii Atomowej, Świerk), Przewodniczący;
- › Ewa Mielniczek (WSP, Częstochowa), Członek;
- › Ewa Talik (Uniwersytet Śląski), Członek.

Bezpośrednio po PCCG-1 dokumenty podpisane przez Annę Pajączkowską, Ryszarda Kubiaka, Stanisława Hodorowicza, Keshrę Sangwala i Ewę Talik, jako członków-założycieli PTWK, zostały złożone w Sądzie Wojewódzkim w Krakowie w celu oficjalnej rejestracji Towarzystwa. Na podstawie decyzji I Wydziału Sądu Wojewódzkiego w Krakowie PTWK zostało zarejestrowane pod numerem Ns. Rej. ST 39/92 w dniu 08.06.1992.

W czerwcu 1992 roku w Instytucie Technologii Materiałów Elektronicznych w Warszawie została zorganizowana przez Annę Pajączkowską jednodniowa konferencja (PCCG-2). Na tej konferencji zaprezentowano tylko wykłady. Wykład Czochralskiego wygłosił prof. Cornelius S.F. Woensdregt (Uniwersytet w Utrechcie, Holandia), znany specjalista w dziedzinie morfologii kryształów, zwłaszcza w zakresie teorii łańcuchów okresowych wiązań (Periodic Bond Chain theory; PBC theory) zapoczątkowanej przez Hartmana i Perdoka w 1955 roku.

PCCG-3 została zorganizowana przez Annę Pajączkowską w Instytucie Fizyki PAN w Warszawie w dniach 27-28 maja 1993r. W porównaniu z PCCG-1, PCCG-3 była konferencją dużo większą a językiem obowiązującym na konferencji był język angielski. Oprócz Wykładu Czochralskiego wygłoszonego przez prof. Romana Pampucha (AGH, Kraków), czołowego specjalistę z dziedziny ceramiki, miało miejsce 14 wykładów na zaproszenie oraz 5 komunikatów. Ponadto,

odbyła się sesja posterowa z 30 prezentowanymi pracami. Liczba wszystkich uczestników wyniosła około 90, w tym 8 z zagranicy.

Podczas PCCG-3 Walne Zebranie wybrało Prezesa-elekta, Sekretarza-elekta i Skarbnika, a Prezes-elekt i Sekretarz-elekt z poprzednich wyborów w Częstochowie przejęli pełnienie obowiązków w zarządzie głównym nowej kadencji. Odbyły się ponadto wybory do komisji rewizyjnej. Skład zarządu głównego i komisji rewizyjnej na kadencję 1993–1995 podano niżej.

Zarząd Główny:

- ▶ Stanisław Hodorowicz (UJ, Kraków), Prezes;
- ▶ Marian A. Herman (IF PAN, Warszawa), Prezes-elekt;
- ▶ Keshra Sangwal (Politechnika Lubelska), Sekretarz;
- ▶ Tadeusz Łukasiewicz (ITME, Warszawa), Sekretarz-elekt;
- ▶ Janusz M. Olchowik (Politechnika Lubelska), Skarbnik.

Komisja Rewizyjna:

- ▶ Stanisław Bednarski (Instytut Energii Atomowej, Świerk), Przewodniczący;
- ▶ Ewa Mielniczek (WSP, Częstochowa), Członek;
- ▶ Ewa Talik (Uniwersytet Śląski), Członek.

Na Zebraniu Zarządu Głównego PTWK w Krakowie wiosną 1994 roku podjęto ważne decyzje. Dotyczyły one organizowania imprez naukowych przez Towarzystwo. Zdecydowano, że w przyszłości nazwę „PCCG” i odpowiedni numer będą miały tylko te cykliczne konferencje, które będą połączone z Walnym Zjazdem Członków PTWK. Wszystkie inne konferencje i seminaria mające miejsce w czasie kadencji Zarządu będą traktowane jako dodatkowe imprezy organizowane przez Towarzystwo.

PCCG-4 została zorganizowana w Krakowie w dniach 7–9 maja 1995 roku przez Stanisława Hodorowicza z Wydziału Chemii UJ. Wykład Czochochalskiego wygłosił prof. Andrzej Kisiel (Uniwersytet Jagielloński). Podczas PCCG-4 zaprezentowano 10 wykładów na zaproszenie oraz 5 krótkich komunikatów. Sesja posterowa liczyła 30 prac. Niestety, abstrakty nie zostały wydrukowane w formie książki abstraktów, jednakże niektóre artykuły zostały później wydane w zeszycie ITME Materiały Elektroniczne (1996). Liczba uczestników wyniosła około 50, w tym 1 z zagranicy.

W czasie Walnego Zebrania Członków podczas PCCG-4 zaaprobowano kilka zmian w Statucie i strukturze Zarządu Głównego, o dalekosiężnych konsekwencjach. Pierwsza zmiana dotyczyła kadencyjności Zarządu. Wobec 3 letniego okresu Zarządu Międzynarodowej Organizacji Wzrostu Kryształów, gdzie

PTWK jest reprezentowana przez swojego Prezesa, i cyklicznej, trzyletniej organizacji Międzynarodowej Konferencji Wzrostu Kryształów, Walne Zebranie przyjęło trzyletni okres pełnienia obowiązków przez Zarząd Główny. Druga zmiana dotyczyła działalności w ramach Towarzystwa 4 sekcji: 1) kryształów objętościowych, 2) mikrostruktur krystalicznych, 3) charakteryzacji kryształów i struktur krystalicznych i 4) kryształów ciekłych i molekularnych, z przewodniczącymi, odpowiednio: prof. Anną Pajączkowską (ITME, Warszawa), prof. Maciejem Oszałdowskim (Politechnika Poznańska), prof. Andrzejem Kisielem (UJ, Kraków) i prof. Józefem Żmiją (WAT, Warszawa). Trzecia zmiana dotyczyła powiększenia liczby członków Zarządu. Walne Zebranie przyjęło poprawkę w Statucie, że Zarząd Główny powinien być reprezentowany przez: prezesa, prezesa-elekta, przewodniczących poszczególnych sekcji, sekretarza i skarbnika. Ta poprawka była uznana za niezbędną dla sprawnego funkcjonowania Towarzystwa. Walne Zebranie zaleciło, by sekretarz i skarbnik pochodzili z tej instytucji, gdzie Towarzystwo ma swoją siedzibę. Wybory wyłoniły na kadencję 1995–1998 grono osób wymienionych poniżej.

Zarząd Główny:

- ▶ Marian A. Herman (Instytut Technologii Próźniowej, Warszawa), Prezes;
- ▶ Keshra Sangwal (Politechnika Lubelska), Prezes-elekt;
- ▶ Stanisław Hodorowicz (Uniwersytet Jagielloński), Eks-prezes;
- ▶ Andrzej Olech (Uniwersytet Jagielloński), Sekretarz;
- ▶ Barbara Borzęcka-Prokop (Uniwersytet Jagielloński), Skarbnik;
- ▶ Anna Pajączkowska (ITME, Warszawa), Członek;
- ▶ Maciej Oszałdowski (Politechnika Poznańska), Członek;
- ▶ Andrzej Kisiel (Uniwersytet Jagielloński), Członek;
- ▶ Józef Żmija (WAT, Warszawa), Członek;
- ▶ Tadeusz Łukasiewicz (ITME, Warszawa), Członek.

Komisja Rewizyjna:

- ▶ Wojciech Sadowski (Politechnika Gdańska), Przewodniczący;
- ▶ Ewa Talik (Uniwersytet Śląski, Katowice), Członek;
- ▶ Izabela Pracka (ITME, Warszawa), Członek.

W latach 1995–1998 rozpoczęły swoją działalność i zorganizowały sympozja Sekcje: Kryształów Objętościowych oraz Mikrostruktur Krystalicznych. Prof. Andrzej Kisiel uznał, że nie ma zapotrzebowania na organizowanie Sekcji Charakteryzacji.

Piąta Polska Konferencja Wzrostu Kryształów (PCCG-5) została zorganizowana w Nałęczowie w dniach 10–14 maja 1998 roku przez Keshrę Sangwał. Wykład Czochralskiego został wygłoszony przez prof. Władysława Piekarczyka (Instytut Fizyki PAN, Warszawa), czołowego specjalistę z dziedziny syntezy warstw diamentowych. W PCCG-5 brało udział około 80 uczestników, w tym 20 z zagranicy. Na Konferencji zaprezentowano 20 wykładów na zaproszenie, w tym Wykład Czochralskiego wygłoszony przez prof. Władysława Piekarczyka, 15 komunikatów i 43 poster. Artykuły oparte na pracach prezentowanych na Konferencji zostały opracowane przez prof. Keshrę Sangwał i opublikowane w specjalnym zeszycie czasopisma *Crystal Research and Technology*, 34, nr 5–6, (1999).

Podczas PCCG-5 Walne Zebranie odbyło się 11 maja. Jedną z najważniejszych decyzji podjętych na tym zebraniu było przeniesienie siedziby Towarzystwa z Krakowa do Warszawy, głównie z uwagi na niedogodności odczuwane przez ówczesny Zarząd. Zgodnie z propozycją Prezesa prof. M. A. Hermana, Walne Zebranie powierzyło zadanie animacji Sekcji Kryształów Ciekłych i Molekularnych prof. Waldemarowi Kłosowiczowi (WAT, Warszawa). W trakcie odrębnych zebrań trzech sekcji wybrano ich przewodniczących i zastępców. W wyborach zastosowano prostą procedurę. Spośród zgłoszonych kandydatów kandydat z największą ilością oddanych na niego głosów zostawał przewodniczącym a, drugi w kolejności jego zastępcą. Wynik był następujący:

- ▶ Kryształy Objętościowe – prof. Władysław Piekarczyk i prof. Stanisław Krukowski;
- ▶ Mikrostruktury Krystaliczne – prof. Maciej Oszałdowski i prof. Zbigniew Żytkiewicz;
- ▶ Kryształy Ciekłe i Molekularne – dr Stanisław Kłosowicz i dr Andrzej Olech.

Poniżej podano spis członków zarządu głównego i komisji rewizyjnej na kadencję 1998–2001.

Zarząd Główny:

- ▶ Keshra Sangwał (Politechnika Lubelska), Prezes;
- ▶ Anna Pajęczkowska (ITME, Warszawa), Prezes-elekt;
- ▶ Marian A. Herman (Instytut Technologii Próźniowej, Warszawa), Eks-prezes;
- ▶ Tadeusz Łukasiewicz (ITME, Warszawa), Sekretarz;
- ▶ Wiesław Polak (Politechnika Lubelska), Sekretarz Techniczny;
- ▶ Dorota Pawlak (ITME, Warszawa), Skarbnik;
- ▶ Władysław Piekarczyk (Instytut Fizyki PAN, Warszawa), Członek;

- ▶ Maciej Oszałdowski (Politechnika Poznańska), Członek;

- ▶ Stanisław Kłosowicz (WAT, Warszawa), Członek.

Komisja Rewizyjna:

- ▶ Wojciech Sadowski (Politechnika Gdańska), Przewodniczący;

- ▶ Krystyna Wokulska (Uniwersytet Śląski, Katowice), Członek;

- ▶ Krystyna Mazur (ITME), Członek.

W kadencji 1998–2001 sekcje kryształów objętościowych i mikrostruktur krystalicznych aktywnie uczestniczyły w organizowaniu sympozjów krajowych i konferencji międzynarodowych, jednakże aktywność sekcji kryształów molekularnych i ciekłych była słaba. Jednym z najważniejszych osiągnięć tej kadencji było uruchomienie strony internetowej PTWK z podstawową informacją o Zarządzie Głównym, członkach towarzystwa i ich adresach, konferencjach organizowanych przez PTWK oraz innych pokrewnych imprezach. Dr Wiesław Polak podjął i wykonał żmudne zadanie uruchomienia tej strony.

Szosta Polska Konferencja Wzrostu Kryształów (PCCG-6) została zorganizowana w ośrodku wypoczynkowo-rekreacyjnym Malta w Poznaniu w dniach 20–23 maja 2001 roku przez Macieja Oszałdowskiego. Wykład Czochralskiego wygłosiła prof. Bożena Hilczer (Instytut Fizyki Molekularnej PAN, Poznań), światowej sławy specjalista z dziedziny dielektryków i ferroelektryków. W PCCG-6 brało udział ponad 120 uczestników, w tym 38 z zagranicy. Ogółem na konferencji zaprezentowano 18 wykładów na zaproszenie, w tym Wykład Czochralskiego wygłoszony przez prof. B. Hilczer, i specjalny wykład dotyczący historii wzrostu kryształów jako dyscypliny naukowej wygłoszony przez prof. Raymonda Kerna (Francja), 13 komunikatów i ponad 80 posterów. Artykuły oparte na pracach przedstawionych na Konferencji zostały opublikowane w specjalnym zeszycie czasopisma *Crystal Research and Technology*, tom 36, nr 8–10 (2001), pod redakcją gościnną Keshry Sangwał.

Należy przypomnieć tutaj, że prof. Raymond Kern był jednym z pierwszych Prezesów Międzynarodowej Organizacji Wzrostu Kryształów (International Organization for Crystal Growth; IOCG). Ponadto w konferencji uczestniczyli z Japonii m.in. prof. Tatau Nishinaga (wieloletni Prezes IOCG) i prof. Ichiro Sunagawa (pierwszy użytkownik mikroskopu kontrastu fazowego do badań powierzchni minerałów w początku lat sześćdziesiątych dwudziestego wieku). Po rozmowie z prof. Nishinagą na tej konferencji PTWK złożyło odpowiednie pismo na jego ręce z deklaracją o możliwości i chęci zorganizowania międzynarodowej konferencji wzrostu kryształów w Polsce w 2010 roku.

Podczas PCCG-6 Walne Zebranie PTWK odbyło się 21 maja. Wśród ważniejszych uchwał Walnego Zebrania należy wyliczyć:

- 1) decyzję o dalszym istnieniu Sekcji Kryształów Ciekłych i Molekularnych mimo jej skromnej aktywności w ostatniej kadencji;
- 2) powołanie pięcioosobowej Kapituły do przyznawania nagród PTWK za wyróżniające się prace magisterskie i doktorskie;
- 3) na wniosek Przewodniczącego Sekcji Kryształów Ciekłych i Molekularnych Dr. Waldemara Kłosowicza (WAT) Walne Zebranie upoważniło Zarząd do podjęcia ostatecznej decyzji w tej sprawie po Międzynarodowej Konferencji Ciekłych Kryształów we wrześniu 2001 roku (Sekcja ta ostatecznie została rozwiązana 22 października 2001 r. na Zebraniu Zarządu).

Podczas odrębnych zebrań pozostałych sekcji wybrano ich przewodniczących i zastępców. Wyniki tych wyborów były następujące:

- ▶ Kryształy Objętościowe – prof. Marek Kozielski (przewodniczący) i prof. Keshra Sangwal (wice-przewodniczący),
- ▶ Mikrostruktury Krystaliczne – prof. Maciej Oszałdowski (przewodniczący) i prof. Zbigniew R. Żytkiewicz (wice-przewodniczący).

Poniżej podano skład zarządu głównego, komisji rewizyjnej i kapituły nagród na kadencję 2001–2004.

Zarząd Główny:

- ▶ Anna Pajęczkowska (ITME, Warszawa), Prezes;
- ▶ Stanisław Krukowski (IBW Unipress, Warszawa), Prezes-elekt;
- ▶ Keshra Sangwal (Politechnika Lubelska), Eks-prezes;
- ▶ Marek Berkowski (IF PAN, Warszawa), Sekretarz;
- ▶ Barbara Kaczmarek (ITME, Warszawa), Skarbnik;
- ▶ Marek Kozielski (Politechnika Poznańska), Członek;
- ▶ Maciej Oszałdowski (Politechnika Poznańska), Członek.

Komisja Rewizyjna:

- ▶ Wojciech Sadowski (Politechnika Gdańska), Przewodniczący;
- ▶ Dobrosława Kasprovicz (Politechnika Poznańska), Członek;
- ▶ Jarosław Kisielewski (ITME, Warszawa), Członek.

Kapituła nagród:

- ▶ Bożena Hilczer (Inst. Fizyki Molekularnej PAN, Poznań), Przewodnicząca;
- ▶ Maciej Oszałdowski (Politechnika Poznańska), Członek;
- ▶ Antoni Rogalski (WAT, Warszawa), Członek;
- ▶ Keshra Sangwal (Politechnika Lubelska), Członek;

- ▶ Stanisław Krukowski (IBW Unipress, Warszawa), Członek.

Wspólnie z Instytutem Fizyki Stosowanej Wojskowej Akademii Technicznej Polskie Towarzystwo Wzrostu Kryształów zorganizowało w dniach 14–18 października 2002 roku w WDW Kościelisko w Zakopanem Trzecią Międzynarodową Konferencję Kryształów Stałych – Materiałoznawstwo i Zastosowania (Third International Conference on Solid State Crystals – Materials Science and Applications; ICSSC-3). Konferencję zorganizował Antoni Rogalski, a zakres tematyczny konferencji obejmował: wzrost kryształów, charakterystykę i zastosowania materiałów w postaci ciał stałych, materiały i warstwy nanostrukturalne, przyrządy optoelektroniczne oraz organiczne materiały dla elektroniki.

W powyższej konferencji brało udział 140 uczestników z dziesięciu krajów. Ogółem na konferencji zaprezentowano 25 wykładów zaproszonych, 32 komunikaty i ponad 136 posterów. Z racji szerokiego zakresu tematów konferencji organizatorzy wydali artykuły oparte na materiałach prezentowanych na konferencji w specjalnym zeszycie *Proceedings SPIE* 5136 (2002), pod gościnną redakcją Antoniego Rogalskiego oraz w specjalnym zeszycie czasopisma *Crystal Research and Technology* 38, nr 3–5 (2003), pod redakcją gościnną Keshry Sangwala. Podczas tej konferencji podjęto ważną decyzję, że w przyszłości konferencje z cyklu ICSSC będą organizowane przez PTWK, oraz że zostaną one połączone z konferencjami z cyklu PCCG.

Konferencja ICSSC-4/PCCG-7 była zorganizowana przez Annę Pajęczkowską w dniach 16–20 maja 2004 roku w Kościelisku-Zakopanem. Wykład Czochralskiego wygłosił prof. Robert F. Sekerka (Carnegie Mellon University, Pittsburgh, USA), najbardziej znany z kryterium niestabilności morfologicznej Mullina–Sekerki. W połączonej konferencji ICSSC-4/PCCG-7 brało udział 175 uczestników, w tym ponad 70 uczestników niepolskich z ponad tuzina krajów. Ogółem na Konferencji zaprezentowano 21 wykładów zaproszonych, w tym Wykład im. Czochralskiego, 18 komunikatów i 120 posterów. Liczba uczestników ogółem była o 30% wyższa od liczby uczestników w ICSSC-3 zorganizowanej w 2002 roku i o około 50% wyższa od liczby uczestników w PCCG-3 zorganizowanej w 2001 roku. Prezentacje dotyczyły: 1) kryształów objętościowych i 2) warstw epitaksjalnych, wielowarstw i nanokryształów. Z racji ogromnej różnorodności tematów artykuły przeglądowe i oryginalne oparte na zaproszonych wykładach oraz ustnych i posterowych prezentacjach były opublikowane w dwóch czasopismach: *Opto-Electronic Review*, 11, nr 1–2 (2003), oraz *Crystal Rese-*

arch and Technology, 40, nr 4–5 (2005), odpowiednio z Antonim Rogalskim i Keshrą Sangwalem jako ich gościnnymi redaktorami.

Konferencja ICSSC-4/PCCG-7 była największym spotkaniem w Polsce obejmującym większość zagadnień dotyczących wzrostu i zastosowań materiałów krystalicznych. Celem połączonej konferencji było zapewnienie interdyscyplinarnego forum naukowcom i inżynierom do wymiany wyników badań i doświadczeń w różnych dziedzinach otrzymywania i zastosowania kryształów objętościowych i cienkich warstw w opto- i nanotechnologii. Konferencja obejmowała następujące tematy: 1) wzrost kryształów, 2) charakterystyka i zastosowania materiałów stałych, 3) materiały i filmy nanostrukturalne oraz 4) przyrządy opto- i mikroelektroniczne.

Kapituła ds. Nagród przyznała po raz pierwszy w drodze konkursu nagrodę za pracę doktorską. Laureatką konkursu została dr Magdalena Skutecka (promotor: prof. Ewa Talik, Uniwersytet Śląski). Dr Skutecka zaprezentowała tezy oraz wyniki swojej pracy na konferencji ICSSC-4/PCCG-7.

Walne Zebranie PTWK odbyło się 17 maja, na którym wybrano Prezesa-elekta na kadencję 2007–2010, Sekretarza, Sekretarza Technicznego oraz Skarbnika. Podczas odrębnych zebrań poszczególnych sekcji wybrano ich przewodniczących i zastępców. Wyniki tych wyborów były następujące:

- Kryształy Objętościowe – prof. Ewa Talik (przewodnicząca) i prof. Sławomir Mielcarek (wiceprzewodniczący),
- Mikrostruktury Krystaliczne – prof. Michał Leszczyński (przewodniczący) i prof. Grzegorz Gładyszewski (wiceprzewodniczący).

Poniżej podano listę członków zarządu głównego, komisji rewizyjnej i kapituły nagród na kadencję 2004–2007.

Zarząd Główny:

- Stanisław Krukowski (IBW Unipress, Warszawa), Prezes;
- Wojciech Sadowski (Politechnika Gdańska, Prezes-elekt);
- Anna Pajączkowska (ITME, Warszawa), Eks-prezes;
- Dorota Pawlak (ITME, Warszawa), Sekretarz;
- Tomasz Klimczuk (Politechnika Gdańska), Sekretarz Techniczny;
- Bolesław Łuczek (IBW Unipress, Warszawa), Skarbnik;
- Ewa Talik (Uniwersytet Śląski, Katowice), Członek;
- Michał Leszczyński (IBW Unipress, Warszawa); Członek.

Komisja Rewizyjna:

- Marek Kozielski (Politechnika Poznańska), Przewodniczący;
- Dobrosława Kasprowicz (Politechnika Poznańska), Członek;
- Zygmunt Wokulski (Uniwersytet Śląski, Katowice), Członek;
- Zbigniew R. Żytkiewicz (IF PAN, Warszawa), Członek.

Kapituła nagród:

- Bożena Hilczer (Inst. Fizyki Molekularnej PAN, Poznań), Przewodnicząca;
- Bogusław Mróz (Uniwersytet im Mikołaja Kopernika, Poznań), Członek;
- Marek Godlewski (IF PAN, Warszawa), Członek;
- Keshra Sangwal (Politechnika Lubelska), Członek;
- Wojciech Sadowski (Politechnika Gdańska), Członek.

W ramach prowadzenia działalności edukacyjnej dla podnoszenia poziomu młodych kadr naukowych został uruchomiony, przygotowany po raz pierwszy w 2005 roku a następnie kontynuowany w 2006 roku, cykl rocznych wykładów na temat Fizyki i Technologii Wzrostu Kryształów. Wykłady te odbywały się w Instytucie Fizyki PAN w Warszawie przy Al. Lotników 32/46. Wykłady prowadzili prof. S. Krukowski, prof. M. Leszczyński oraz prof. Z. Żytkiewicz. W ramach tych wykładów zostali dodatkowo zaproszeni prof. K. Sangwal, doc. P. Perlin oraz dr S. Kret.

Następna połączona Konferencja ICSSC-5/PCCG-8 została zorganizowana przez Stanisława Krukowskiego w dniach 20–24 maja 2007 roku w Kościelisku-Zakopanem. Wykład Czochralskiego wygłosił prof. Georg Müller (Universität Erlangen-Nürnberg, Niemcy), światowej sławy specjalista z dziedziny procesów transportu w fazie roztopionej podczas wzrostu. Konferencja ICSSC-5/PCCG-8 była zorganizowana po raz drugi przez PTWK. Tak jak poprzednio, konferencja ta obejmowała następujące tematy: 1) wzrost kryształów, 2) charakterystyka i zastosowania materiałów stałych, 3) materiały i filmy nanostrukturalne oraz 4) przyrządy opto- i mikroelektroniczne.

W konferencji ICSSC-5/PCCG-8 brało udział 160 uczestników, w tym 60 uczestników zagranicznych. Na konferencji zaprezentowano Wykład Czochralskiego wygłoszony przez prof. Georga Müllera (Niemcy), 23 wykłady zaproszone, 15 ustnych komunikatów i 153 postery. Tak jak w poprzedniej połączonej konferencji zawartość prezentacji dotyczyła z grubsza: 1) kryształów objętościowych i 2) warstw epitaksjalnych, wielowarstw i nanokryształów. Z racji ogromnej różnorodności tematów artykuły przeglądowe i ory-

ginalne oparte na zaproszonych wykładach oraz ustnych i posterowych prezentacjach były opublikowane w dwóch czasopismach: *Opto-Electronic Review*, 16, nr 1 (2008), pod gościnną redakcją Antoniego Rogalskiego oraz *Crystal Research and Technology*, 42, nr 12 (2007), pod gościnną redakcją Keshry Sangwala. Rycina 2 pokazuje okładkę książki abstraktów, a fotografia 1 przedstawia grupowe zdjęcie uczestników konferencji ICSSC-5/PCCG-8.

Kapituła ds. Nagród przyznała po raz drugi nagrody za prace doktorskie a otrzymali je dr Jarosław Borc (promotor: prof. Keshra Sangwal, Politechnika Lubelska) oraz dr Iwona Jóźwik (promotor: prof. Jan M. Olchowik, Politechnika Lubelska). Dr Borc zaprezentował tezy oraz wyniki swojej pracy na konferencji PCCG-8/ICSSC-5. Ze względu na nieobecność w kraju dr Jóźwik nie zaprezentowała wyników swojej pracy na konferencji.

Walne Zebranie PTWK odbyło się 21 maja, podczas którego wybrano prezesa-elekta PTWK, Sekretarza, Sekretarza Technicznego oraz Skarbnika. Na zebraniach sekcji wybrano ich przewodniczących i zastępców. Wyniki wyborów w sekcjach były następujące:

- ▶ Kryształy Objętościowe – Dorota A. Pawlak (ITME, Warszawa – przewodnicząca) Anna Pajęczkowska (ITME, Warszawa – wice-przewodnicząca);
- ▶ Mikrostruktury Krystaliczne – Zbigniew R. Żytkiewicz (IF PAN, Warszawa – przewodniczący) i Michał Leszczyński (IWC PAN, Warszawa wice-przewodniczący).

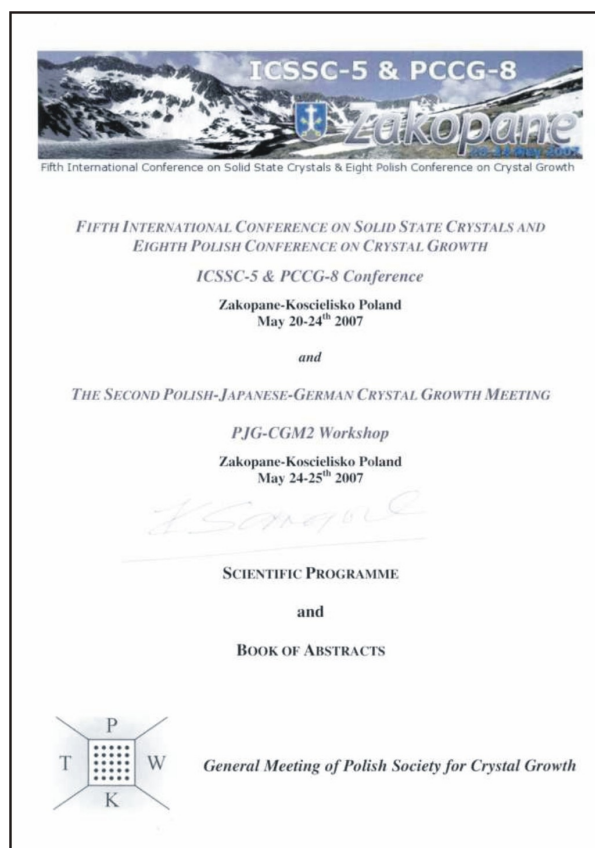
Poniżej podany jest spis członków zarządu głównego, komisji rewizyjnej i kapituły nagród na kadencję 2007–2010).

Zarząd Główny:

- ▶ Wojciech Sadowski (Politechnika Gdańska), Prezes;
- ▶ Ewa Talik (Uniwersytet Śląski, Katowice), Prezes-elekt;
- ▶ Stanisław Krukowski (IBW Unipress, Warszawa), Eks-prezes;
- ▶ Ludwika Lipińska (ITME, Warszawa), Sekretarz;
- ▶ Tomasz Klimczuk (Politechnika Gdańska), Sekretarz Techniczny;
- ▶ Bolesław Łuczniak (IBW Unipress, Warszawa), Skarbnik;
- ▶ Dorota A. Pawlak (ITME, Warszawa), Członek;
- ▶ Zbigniew R. Żytkiewicz (IF PAN, Warszawa), Członek.

Komisja Rewizyjna:

- ▶ Marek Kozielski (Politechnika Poznańska), Przewodniczący;

Ryc. 2. Okładka książki abstraktów konferencji ICSSC-5/PCCG-8 zorganizowanej przez PTWK w 2007 roku tj. po szesnastu latach od założenia PTWK

- ▶ Dobrosława Kasprowicz (Politechnika Poznańska), Członek;
- ▶ Zygmunt Wokulski (Uniwersytet Śląski, Katowice), Członek.

Kapituła nagród:

- ▶ Mirosław Drozdowski (Politechnika Poznańska), Przewodniczący;
- ▶ Jadwiga Bąk-Misiuk (IF PAN, Warszawa), Członek;
- ▶ Włodzimierz. Kucharczyk (Politechnika Łódzka), Członek;
- ▶ Tadeusz Łukasiewicz (ITME, Warszawa), Członek;
- ▶ Anna Pajęczkowska (ITME, Warszawa), Członek;
- ▶ Ewa Talik (Uniwersytet Śląski, Katowice), Członek.

Następna połączona konferencja z cyklu ICSSC/PCCG była zorganizowana pod nazwą „The Ninth International Conference of Polish Society for Crystal Growth (ICPSCG-9)” przez Wojciecha Sadowskiego w dniach 23–27 maja 2010 roku na wyspie Gdańsk-Sobieszewo k/Gdańska. Tak jak na poprzednich konferencjach zorganizowanych przez PTWK, ICPSCG-9 stanowiła największe spotkanie w Polsce a jej zakres obejmował z grubsza dwie części: wzrost

Fot. 1. Grupowe zdjęcie uczestników połączonej konferencji ICSSC-5/PCCG-8 zorganizowanej przez PTWK w 2007 roku. Zdjęcie dzięki uprzejmości czasopisma *Cryst. Res. Technol.* 42, 1147, 2007, Copyright Wiley-VCH

kryształów oraz optoelektronika. Część wzrostowa dotyczyła różnorodnych aspektów wzrostu kryształów, takich jak dynamika wzrostu oraz własności i charakterystyka materiałów krystalicznych, podczas gdy część optoelektroniczna dotyczyła zastosowań materiałów krystalicznych, głównie półprzewodnikowych, w urządzeniach elektrycznych i optoelektrycznych.

W ICPSCG-9 brało udział 130 uczestników, w tym 90 z Polski. Wykład Czochralskiego wygłosił prof. Robert J. Cava z Princeton University (USA). Ponadto wygłoszono 19 wykładów zaproszonych, 18 ustnych komunikatów i zaprezentowano 94 postery. Tematy wykładów i prezentacji obejmowały: podstawowe procesy zachodzące podczas wzrostu kryształów objętościowych, charakteryzując kryształy różnymi metodami oraz zastosowania materiałów krystalicznych. Z racji ogromnej różnorodności tematów artykuły przeglądowe i oryginalne oparte na zaproszonych wykładach oraz ustnych i posterowych prezentacjach były opublikowane w czasopiśmie *Crystal Research and Technology*, 45, nr 12 (2010), pod gościnną redakcją Keshry Sangwala, oraz w regularnych zeszytach czasopisma *Opto-Electronic Review*.

Kapituła nagród wyróżniła dwie powstałe w tej kadencji rozprawy doktorskie w następującej kolejności: 1) praca doktorska dr Mateusza Wośko (promotor: dr hab. inż. Regina Paszkiewicz, Prof. PWR) i 2) pra-

ca doktorska dr Moniki Klimczak-Oboz (promotor: prof. dr hab. Ewa Talik, UŚ).

Podczas trwania ICPSCG-9 w dniu 26 maja odbyło się Walne Zebranie PTWK, na którym wybrano Prezesa-elekta, Sekretarza, Sekretarza Technicznego, Skarbnika oraz składy komisji rewizyjnej i kapituły ds. nagród. Nadto w wyniku głosowania jawnego wybrano następujących przewodniczących sekcji:

- ▶ Kryształy Objętościowe – Stanisław Krukowski ((IBW Unipress, Warszawa);
- ▶ Mikrostruktury Krystaliczne – Michał Leszczyński (IBW Unipress, Warszawa);
- ▶ Nanokryształy – Ludmiła Lipińska (ITME, Warszawa);
- ▶ Biokryształizacja – Jolanta Prywer (Politechnika Łódzka).

Składy zarządu głównego, komisji rewizyjnej i kapituły ds. nagród na kadencję 2010–2013 podano niżej.

Zarząd Główny:

- ▶ Ewa Talik (Uniwersytet Śląski, Katowice), Prezes;
- ▶ Dorota A. Pawlak (ITME, Warszawa), Prezes-elekt;
- ▶ Wojciech Sadowski (Politechnika Gdańska), Eks-prezes;
- ▶ Katarzyna Racka-Dzietko (ITME, Warszawa), Sekretarz;
- ▶ Paweł Zajdel (Uniwersytet Śląski, Katowice), Sekretarz Techniczny;

- ▶ Monika Oboz (Uniwersytet Śląski, Katowice), Skarbnik;
- ▶ Stanisław Krukowski ((IBW Unipress, Warszawa), Członek;
- ▶ Michał Leszczyński (IBW Unipress, Warszawa), Członek;
- ▶ Ludmiła Lipińska (ITME, Warszawa), Członek;
- ▶ Jolanta Prywer (Politechnika Łódzka), Członek.

Komisja Rewizyjna:

- ▶ Marek Kozielski (Politechnika Poznańska) – Przewodniczący;
- ▶ Marek Grinberg (IF PAN, Warszawa);
- ▶ Dobrosława Kasprowicz (Politechnika Poznańska).

Kapituła nagród:

- ▶ Keshra Sangwał (Politechnika Lubelska) – Przewodniczący Kapituły;
- ▶ Mirosław Drozdowski (Politechnika Poznańska);
- ▶ Anna Pajączkowska (ITME, Warszawa);
- ▶ Zbigniew Żytkiewicz (IF PAN, Warszawa);
- ▶ Dorota A. Pawlak (ITME, Warszawa).

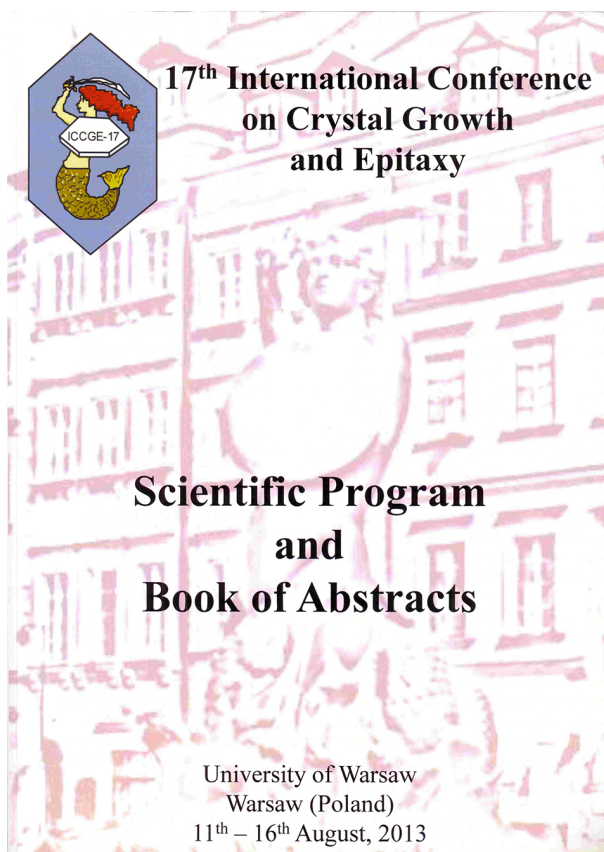
W dniach 15–18 marca 2011 roku PTWK i Niemieckie Towarzystwo Wzrostu Kryształów (Deutsche Gesellschaft fuer Kristallwachstum und Kristallzuechtung; DGKK) zorganizowały we Frankfurcie n/O i Słubicach wspólną konferencję pod nazwą „German Polish Conference on Crystal Growth (GPCCG 2011): Crystalline Materials for Advanced Applications”. Konferencja rozpoczęła się dwudniowym sympozjum pt.: „Materials for photovoltaics”, w którym uczestniczyły m.in. firmy z regionu zajmujące się tą tematyką oraz znani naukowcy z obu krajów. Konferencja rozpoczęła się we Frankfurcie a następnie obrady odbywały się w Collegium Polonicum w Słubicach. Z okazji 20 rocznicy PTWK prof. Anna Pajączkowska i prof. Keshra Sangwał, założyciele PTWK, otrzymali albumy oraz listy gratulacyjne jako wyraz uznania za ich aktywność w rozwoju nauki o krystalizacji w Polsce. Albumy od PTWK z podpisami członków wręczyła prof. Ewa Talik, ówczesny Prezes PTWK, a listy gratulacyjne wręczył prof. Roberto Fornari, Prezydent IOCG, prace oparte na materiałach wykładów i prezentacji ustnych i posterowych były opublikowane w czasopiśmie *Crystal Research and Technology*, 12, nr 3 (2012), pod gościnną redakcją Keshry Sangwala i Dietmara Sichego.

Ustanowienie prof. Jana Czochralskiego Patronem Roku 2013 (uwieńczone uchwałą Sejmu RP z 7 grudnia 2012; <http://www.ptwk.org.pl/php/map.php?p=pol,ma>), pozyskanie grantu MNiSW na wydanie angielskojęzycznej wersji biografii prof. Jana Czochralskiego (tytuł: *Jan Czochralski Restored*, autor Paweł E. Tomaszewski, wydawnictwo ATUT, 2013) oraz dofinansowanie wydania numeru okolicznościowego *Acta Phy-*

sica Polonica B były owocami starań PTWK w tej kadencji o przywrócenie dobrego imienia prof. Janowi Czochralskiemu. W roku 2013 nie zorganizowano konferencji z cyklu PCCG, ponieważ Międzynarodowa Organizacja Wzrostu Kryształów (IOCG) powierzyła Polsce organizację 15-tej Międzynarodowej Letniej Szkoły Wzrostu Kryształów (Fifteenth International Summer School on Crystal Growth; ISSCG-15) oraz 17-tej Międzynarodowej Konferencji Wzrostu Kryształów (Seventeenth International Conference on Crystal Growth and Epitaxy; ICCGE-17). Powierzenie Polsce przez IOCG organizacji głównych międzynarodowych imprez związanych z naukami o wzroście kryształów było gestem uznania zasług i aktywności PTWK na arenie międzynarodowej w kultywowaniu i propagowaniu tradycji współpracy i wzajemnego oddziaływania w dziedzinie wzrostu, charakteryzacji i zastosowań materiałów krystalicznych. Zgodnie z uchwałą Zarządu IOCG konferencja ICCGE-17 zawierała połączoną nazwę poprzednich podwójnych konferencji międzynarodowych wzrostu kryształów ICCG i epitaksji z fazy pary (ICVPE).

Międzynarodowa szkoła ISSCG-15 była zorganizowana w dniach 4-10 sierpnia w Politechnice Gdańskiej a konferencja ICCGE-17 odbyła się w dniach 11-16 sierpnia w Uniwersytecie Warszawskim. Imprezy te były zorganizowane wspólnie przez Polskie i Niemieckie Towarzystwa Wzrostu Kryształów. Organizatorami ISSCG-17 byli: Elke Meissner (Niemcy), Wojciech Sadowski (Polska), Ewa Talik (Polska) i Peter Wellmann (Niemcy). Przewodniczącymi ICCGE-17 byli Stanisław Krukowski (Polska) i Roberto Fornari (Niemcy), Przewodniczącymi Komitetu Programowego byli Zbigniew R. Żytkiewicz (Polska) i Jochen Friedrich (Niemcy), a za prace sekretariatu odpowiadał: Konrad Sakowski przy współpracy z Dorotą Pawlak. Rycina 4 pokazuje okładkę książki abstraktów i programu ICCGE-17.

Program ICCGE-17 składał się z dziesięciu sesji i dziewięciu sesji tematycznych. Program techniczny ICCGE-17 składał się z 9 wykładów plenarnych, 75 wykładów zaproszonych, a 399 komunikatów ustnych przedstawiono na 6 sesjach równoległych; liczba prezentacji ustnych i posterowych wynosiła 846; zostały one wybrane z 895 abstraktów i zaprezentowane przez 686 zarejestrowanych uczestników. Najliczniejsze było uczestnictwo Japonii (organizator ICCGE-18 w 2016 r.), Polski, Chin i Niemiec. Prace oparte na materiałach przedstawionych w ICCGE-17 ukazały się w roku 2014 w czasopiśmie *Journal of Crystal Growth*, 401, str. 1–912) pod redakcją gościnną: Petera Gillego (Niemcy), Wolframa Millera (Niemcy), Keshry Sangwala (Polska) i Ewy Talik (Polska) z Keshrą

Ryc. 3. Okładka książki abstraktów i programu konferencji ICCGE-17 zorganizowanej wspólnie przez PTWK i DGKK w Warszawie w 2013 roku, tj. po dwudziestu dwóch latach od założenia PTWK

Sangwalem jako zarządzającym redaktorem gościnnym (Managing Guest Editor) tego tomu.

Tak jak w poprzednich kadencjach od 2005 roku, w kadencji 2010–2013 kontynuowano coroczne cykle wykładów na temat Fizyki i Technologii Wzrostu Kryształów w ramach prowadzenia działalności edukacyjnej dla podnoszenie poziomu młodych kadr naukowych. Wykłady te odbywały się w Instytucie Fizyki PAN w Warszawie i w Interdyscyplinarnym Centrum Modelowania Matematycznego i Komputerowego Uniwersytetu Warszawskiego w Warszawie. Wykłady prowadzili prof. Stanisław Krukowski, prof. Michał Leszczyński oraz prof. Zbigniew Żytkiewicz. Ponadto do wygłoszenia specjalistycznych wykładów zostali zaproszeni: prof. J. Prywer, prof. Keshra Sangwal, doc. Piotr Perlin, doc Krzysztof Grasz, dr Sławomir Kret oraz dr Tomasz Słupiński. Wykład był dostępny na stronie internetowej PTWK.

W kadencji 2010–2013 PTWK kontynuowało promocję wybitnych prac naukowych i przyznało po raz kolejny nagrodę naukową za najlepszą pracę doktorską. Na konkurs wpłynęły dwie prace doktorskie: Grzegorza Łuki (IF PAN, Warszawa) i Emila Tymickiego (ITME, Warszawa). Zgodnie z decyzją Kapituły laureatem

nagrody PTWK został dr Grzegorz Łuka (promotor prof. Marek Godlewski, IF PAN).

Podczas trwania ICCGE-17 w dniu 12 sierpnia 2013 roku odbyło się Walne Zebranie Polskiego Towarzystwa Wzrostu Kryształów (PTWK). Wybrano Prezesa-elekta, Sekretarza, Sekretarza Technicznego i Skarbnika. Nadto na tym samym zebraniu wybrano następujących przewodniczących sekcji:

- › Kryształy Objętościowe – Katarzyna Racka (ITME, Warszawa);
- › Mikrostruktury Krystaliczne – Michał Leszczyński (IBW Unipress, Warszawa);
- › Nanokryształy – Wojciech Sadowski (Politechnika Gdańska);
- › Biokryształizacja – Jolanta Prywer (Politechnika Łódzka);
- › Charakteryzacja – Maria Kamińska (Uniwersytet Warszawski).

Poniżej podany jest spis członków zarządu głównego, komisji rewizyjnej i kapituły nagród na kadencję 2013–2016.

Zarząd Główny:

- › Dorota A. Pawlak (ITME, Warszawa), Prezes;
- › Dobrosława Kasprowicz (Politechnika Poznańska), Prezes-elekt;
- › Ewa Talik (Uniwersytet Śląski, Katowice), Eks-prezes;
- › Katarzyna Sadecka (ITME, Warszawa), Sekretarz;
- › Paweł Zajdel (Uniwersytet Śląski, Katowice), Sekretarz Techniczny;
- › Emil Tymicki (ITME, Warszawa), Skarbnik;
- › Katarzyna Racka (ITME, Warszawa), Członek;
- › Michał Leszczyński (IBW Unipress, Warszawa), Członek;
- › Wojciech Sadowski (Politechnika Gdańska), Członek;
- › Jolanta Prywer (Politechnika Łódzka), Członek;
- › Maria Kamińska (Uniwersytet Warszawski), Członek.

Komisja Rewizyjna:

- › Jan Dec (Uniwersytet Śląski);
- › Hanna Dąbkowska (McMaster University);
- › Monika Oboz (Uniwersytet Śląski).

Kapituła nagród:

- › Stanisław Krukowski (IBW Unipress, Warszawa);
- › Keshra Sangwal (Politechnika Lubelska);
- › Sławomir M. Kaczmarek (Zachodniopomorski Uniwersytet Techniczny, Szczecin);
- › Michał Leszczyński (IBW Unipress, Warszawa);
- › Dobrosława Kasprowicz (Politechnika Poznańska).

Obecnie prace związane ze zorganizowaniem PCCG-10 w 2016 roku są w toku.